

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Наукова бібліотека

«Затверджую»

Ректор

Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

проф. Богдан БУЯК

“*сідня*” 2026 р.

Звіт роботи бібліотеки
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
за 2025 рік

Тернопіль – 2026

ЗМІСТ

Вступ	3
Формування і організація бібліотечного фонду	4
Обслуговування користувачів та документовидача.....	8
Робота відділу обслуговування.....	9
Довідково-бібліографічна робота та інформаційне обслуговування	9
Автоматизація бібліотечних процесів та електронні ресурси	13
Корпоративні проєкти	17
Науково-методична та науково-дослідна робота	18
Науково-бібліографічна робота	20
Підвищення кваліфікації. Стажування	20
Популяризація університетської освіти та науки, профорієнтаційні та просвітницькі проєкти...	21
Міжнародна співпраця	29
Матеріально-технічна база бібліотеки.....	29
Інновації у діяльності бібліотеки	30

Вступ

Наукова бібліотека Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом університету. У своїй діяльності бібліотека зосереджується на розвитку інформаційного потенціалу та забезпеченні актуальних інформаційних потреб науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та інших категорій користувачів університетської спільноти, забезпечуючи бібліотечно-бібліографічне та науково-інформаційне обслуговування освітньої та наукової діяльності.

У звітному році діяльність бібліотеки була спрямована на формування відкритого інформаційно-комунікативного простору, що забезпечує ефективну інформаційну взаємодію учасників освітнього процесу.

Місія бібліотеки: створення власних інформаційних ресурсів, організація та використання власних, вітчизняних та світових інформаційних ресурсів, забезпечення швидкого та зручного доступу до них.

Мета: забезпечити якісне і оперативне бібліотечно-бібліографічне та інформаційне обслуговування здобувачів вищої освіти, професорсько-викладацького складу, наукових працівників, співробітників та інших категорій користувачів, відповідно до їх інформаційних потреб для підтримки освітньої та наукової діяльності.

Своєю діяльністю бібліотека сприяє розбудові національного інформаційного науково-освітнього та культурного простору, реалізації державної політики у галузі освіти, науки і культури, дотримуючись принципів гуманізму і демократизму та пріоритету загальнолюдських цінностей.

Критерії діяльності:

Якість – забезпечення ефективного бібліотечного обслуговування всіх користувачів, використовуючи найвищі стандарти в організації діяльності.

Відкритість і доступність – підтримка принципу академічної свободи, організація відкритого доступу до бібліотечних та зовнішніх ресурсів.

Співробітництво – забезпечення прямого та зворотного зв'язку з усіма структурними підрозділами університету, взаємодія з бібліотеками інших систем та відомств міста, регіону, органами науково-технічної інформації, громадськими організаціями тощо.

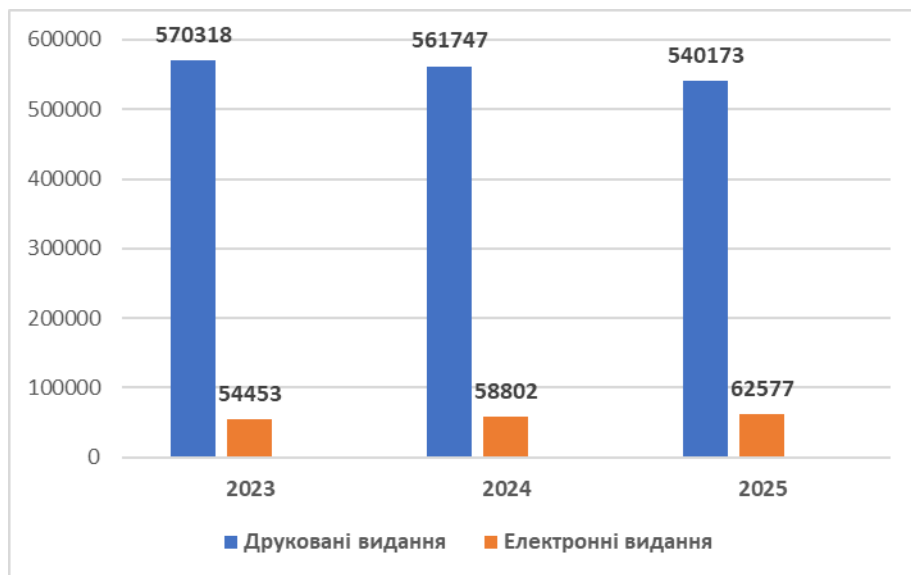
Інновації – запровадження сучасних інформаційних технологій, комп'ютеризація інформаційно-бібліотечних процесів та впровадження новітніх досягнень інформаційної галузі.

Завдання діяльності бібліотеки:

1. Формувати єдиний інформаційний простір для підвищення ефективності інформаційного забезпечення освітньої та наукової діяльності університету.
2. Формувати бібліотечний фонд відповідно до профілю університету та актуальних інформаційних потреб користувачів
3. Розвивати та впроваджувати сучасні інформаційні технології і ресурси.
4. Здійснювати науково-дослідну, навчальну та організаційно-методичну роботу з питань книгознавства, бібліотекознавства та бібліографії.
5. Розширювати спектр бібліотечно-інформаційних послуг шляхом удосконалення традиційних форм роботи та впроваджувати нові методи на основі сучасних інформаційних технологій та комп'ютеризації інформаційно-бібліотечних процесів.
6. Формувати та підтримувати позитивний імідж наукової бібліотеки як сучасного інформаційного та культурно-просвітницького центру університету.
7. Брати участь у соціальних та культурних проєктах, спрямованих на посилення іміджу університету в освітньому процесі.

Формування і організація бібліотечного фонду

Інформаційно-документний ресурс бібліотеки утворюють дві взаємопов'язані та взаємодоповнюючі частини: базовий документний фонд (книги, періодичні видання тощо) та електронний контент (ЕД).

Спостерігаємо динаміку збільшення кількості цифрового контенту фонду бібліотеки. У 2025 році кількість файлів збільшилася на 3775 одиниць і становить 62577 документи (кваліфікаційні роботи, дисертації, автореферати дисертацій, фахові видання університету тощо), що становить 10% інформаційно-документного ресурсу бібліотеки.

За цільовим призначенням найбільшу частину бібліотечного фонду становлять навчальні видання – 49,3% (305780 прим.). Наукових видань – 40,5% (251186 прим.), художніх – 10,1% (62668 прим.).

Фонд бібліотеки повністю відображений в Електронному каталозі, який налічує 680,2 тис. бібліографічних записів, доступ до якого здійснюється через сайт бібліотеки. Відкритий і доступний у інтернет-просторі ресурс забезпечує можливість користувачам працювати з інформаційним контентом 24/7 у зручний для себе час.

Комплектування та облік бібліотечного фонду

У 2025 р. поповнення фонду здійснювалось в основному через благодійні дарування.

Інформація щодо поповнення фонду бібліотеки та фінансові витрати на придбання книг і періодичних видань

Фонди бібліотеки		2021	2022	2023	2024	2025
Книжковий фонд	прим.	498176	491463	492306	485627	472238
Фонд періодики	прим.	77770	78002	78012	76120	67935
Мережні локальні документи	прим.	45455	50298	54453	58802	62577
Закуплено за кошти університету	прим.	765	–	50	79	163
	на суму грн.	199881,00	–	12500,00	29529,00	84167,00
Поступило книг на безоплатній основі	прим.	1935	1185	1210	927	734
	на суму грн.	173678,30	134515,00	149411,00	139084,00	103206,00

У 2025 році викладачами університету у фонд бібліотеки було передано 94 назви 162 примірники власних наукових і навчально-методичних праць на суму 14540,00 грн. Видання працівників університету представлено на сайті бібліотеки (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/vudannja-tnpu>).

Окрім того, у фонд бібліотеки надійшло 549 прим. подарованих книг від юридичних та фізичних осіб (на суму 130897,00 грн.), серед яких: Тернопільський обласний центр охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини (3 прим.), ТОВ «Грамота» (5 прим.), Товариство Українців Самостійників (Канада) (46 прим.), Спілка піонерів України Альберти в особі Jars Balan (Едмонтон, Канада) (42 прим.), ПП Круцько В. В. (24 прим.), Міністерство юстиції України (2 прим.), Інститут ім. Івана Франка НАН України (1 прим.), ГО «Фастівська станиця братства ветеранів УПА» (1 прим.), Тернопільський осередок Наукового товариства імені Шевченка (1 прим.), Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника (2 прим.), кафедра німецької філології та методики навчання німецької мови (6 прим.), Всеукраїнська екологічна ліга (3 прим.), навчально-науковий центр міжнародної освіти і співробітництва (4 прим.), Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти (3 прим.), кандидатка історичних наук Дарія (Світлана) Турків (1 прим.), кандидат мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри режисури Харківської державної академії культури, філологиня, багаторічна працівниця соціальної служби Марта Василівна Осінчук (66 прим.), літераторка та волонтерка, менеджерка підтримки ветеранського простору Дім ветерана Ірина Скасків (2 прим.), громадська діячка, волонтерка Раїса Коляда (1 прим.), Софія Рондяк-Курик (2 прим.), педагогиня, кандидатка біологічних наук, докторка педагогічних наук Надія Олегівна Постригач (1 прим.), старший науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПНУ (1 прим.), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологій оздоровлення та фізкультурно-спортивної реабілітації Державного податкового університету, Заслужений тренер України Олександр Іванович Орлов (1 прим.), доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Микола Миколайович Москалюк, директор ТОВ «МТ ПБС», голова Тернопільської громадської організації клубу «Нумізмат» Михайло Морозенкович Тимошик,

студентка факультету мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка Ольга Андріївна Повстюк (1 прим.), директор видавництва «Джура» Василь Ванчура (8 прим.), дитяча поетеса Людмила Коваль (3 прим.), директор ГО «Київський еколого-культурний центр» Володимир Євгенович Борецько (2 прим.), Олександр Кривоніс (1 прим.), український культуролог, музикознавець, медієвіст, кандидат педагогічних наук, доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Богдан Дмитрович Кіндратюк (1 прим.), кандидат психологічних наук, засновник Міжнародної школи тренінгу і супервізії «TrainingBOX» Леонід Олегович Ніколаєв (2 прим.), мовознавиця, кандидатка філологічних наук Валентина Василівна Грещук (6 прим.), Василь Неручок (5 прим.), Олена Максимівна Негреску (2 прим.), заслужений діяч мистецтв України Сергій Іванович Гордєєв (1 прим.), архієпископ і митрополит Тернопільсько-Зборівський УГКЦ, доктор з канонічного права, владики Теодор Мартинюк (3 прим.), мовознавиця, кандидатка філологічних наук Ганна Євгенівна Бучко (2 прим.), докторка філологічних наук, професорка кафедри української та іноземної філології ОНТУ Ганна Іванівна Віват (1 прим.), студент 3 курсу історичного факультету ТНПУ Руслан Березюк (1 прим.), перший заступник голови Тернопільської обласної ради, координатору громадського руху «Зарваницька ініціатива» Володимир Михайлович Болещук (95 прим.), військовослужбовець 10-тої окремої гірсько-штурмової бригади ЕДЕЛЬВЕЙС Володимир Пюрко (1 прим.), доктор історичних наук Володимир Дмитрович Козлітін (1 прим.), студент історичного факультету Ілля Ігорович Селіхов (9 прим.), письменник, журналіст, сценарист, волонтер Сергій Юрійович Ухачевський (3 прим.), бакалавр богослов'я Денис Таргонський (1 прим.), депутат Європейського парламенту, політичний діяч Паулюс Саударгас (1 прим.)

Нашими дарувальниками були працівники університету: доктор філософських наук, професор, ректор ТНПУ ім. В. Гнатюка Богдан Богданович Буяк (44 прим.), доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та менеджменту освіти Володимир Петрович Кравець (62 прим.), викладач кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Богдан Степанович Строць (9 прим.), кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки та менеджменту освіти, організаторка освітнього волонтерського проєкту «Патріотичні й небайдужі», письменниця Надія Леонідівна Сеньовська (4 прим.), асистент кафедри фізичної реабілітації і безпеки життєдіяльності Олександр Павлович Варакута (3 прим.), кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва Ірина Павлівна Гринчук (1 прим.), кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри іноземних мов Тетяна Олександрівна Кравчук (2 прим.), кандидат філологічних наук, доцент Богдан Іванович Гінка (34 прим.), доктор філософських наук, професор кафедри філософії та суспільних наук Анатолій Олексійович Довгань (3 прим.), кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Ірина Іванівна Жаркова (18 прим.), кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тетяна Миколаївна Скуратко (3 прим.), кандидатка філософських наук, доцентка кафедри філософії та суспільних наук Любов Романівна Кондратюк (5 прим.), докторка філологічних наук, професорка кафедри української мови та славістики Олеся Олександрівна Тележкіна (8 прим.), декан географічного факультету Андрій Васильович Кузишин (1 прим.), аспірант, графолог та психолог Дмитро Зіновійович Штокалюк (2 прим.), докторка філософії в галузі філології, викладачка кафедри української мови та славістики Юлія Михайлівна Костюк (1 прим.), кандидат педагогічних наук, доцент, відмінник освіти України, тренер з тенісу для дітей та дорослих Сергій Олександрович Мехоношин (3 прим.), кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки і менеджменту освіти Зоряна Ігорівна Удич (22 прим.), докторка педагогічних наук, професорка кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Олександра Іванівна Янкович (9 прим.), докторка психологічних наук, професорка Оксана Михайлівна Кікінежді (321 прим.), кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки та менеджменту освіти Ірина Миколаївна Нестайко (11 прим.), доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Микола Миколайович Москалюк (1 прим.),

докторка філософії з журналістики (PhD), асистентка кафедри журналістики Ольга Олексіївна Пелешок (2 прим.), доктор педагогічних наук, професор кафедри комп'ютерних технологій, проректор з навчально-методичної роботи ТНПУ ім. В. Гнатюка Ігор Васильович Гевко (9 прим.), докторка педагогічних наук, професорка кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності Людмила Йосипівна Петришин (6 прим.), доктор педагогічних наук, професор Григорій Васильович Терещук (6 прим.), докторка філософії, доцентка, завідувачка кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва Олена Володимирівна Спольська (1 прим.), працівниця відділу у справах молоді ТНПУ ім. В. Гнатюка Тетяна Василівна Брославська (1 прим.) та багато інших.

Всі подаровані видання представлено на сайті бібліотеки в рубриці «Дарунки бібліотеці» (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/presents/2024>).

За книгообміном надійшло 59 назв 69 прим. на суму 21176,00 грн. із бібліотек:

- Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (60 прим.);
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. І. Франка (3 прим.);
- Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого (6 прим.).

За звітний рік обмінний фонд поповнено 36 прим. документів (20 назв). Із обмінного фонду надіслано 1 примірник до Київського вищого професійного училища водного транспорту. Із пропонуваними для обміну виданнями можна ознайомитися на сайті бібліотеки. **Режим доступу:** <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/pro-biblioteku-prob/exchange-fund>.

З 2020 року здійснюється робота над базою освітніх програми (рекомендовані джерела) навчальних дисциплін для здобувачів вищої освіти. В базі представлено понад 1,2 тис. навчальних курсів. База постійно оновлюється та редагується відповідно до змін навчальних програм і нових надходжень літератури.

Фонд рідкісних та цінних документів НБ ТНПУ станом на 01.01.2026 р. становить 15610 примірників. Зберігається фонд в окремому приміщенні. Всі документи представлено в електронному каталозі. Режим доступу: <http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocSearchForm>.

У 2025 р. відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України № 879 від 2.09.2014 р., та наказу по університету № 412 від 4.09.2025 р., було проведено часткову інвентаризацію фонду рідкісних і цінних документів бібліотеки.

Для забезпечення страхових копій, а також в наукових цілях в інституційному репозитарії представлено 165 оцифрованих книг фонду рідкісних та цінних документів (<http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/659>).

Загальна кількість електронних документів в бібліотеці становить 63192 одиниці. База електронних книг налічує 6731 файли, інституційний репозитарій DSpace TNPU – 34422 файл (статті, дисертації, автореферати дисертацій тощо), електронна база магістерських та дипломних робіт студентів університету містить 21424 файлів, 615 електронних носіїв із записом.

Організація та збереження бібліотечного фонду

Розвиток, збереження та захист бібліотечного фонду, а також забезпечення до нього доступу для користувачів залишаються пріоритетними напрямками роботи бібліотеки.

Ураховуючи розроблені Міністерством культури та інформаційної політики України «Рекомендації щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України» від 23.05.2022 р. (<https://mcsc.gov.ua/news/rekomendatsii-ministerstva-kultury-ta-informatsiynoi-polityky-ukrainy-shehodo-aktualizatsii-biblioteknykh-fondiv-u-zv-iazku-zi-zbroynoiu-ahresiieiu-rosiyskoi-federatsii-proti-ukrainy>), в яких зазначено, що «не рекомендується зберігати в бібліотечних фондах фізично зношені та морально застарілі видання, зокрема періоду СРСР» у 2025 році з бібліотечного фонду було списано і вилучено 14885 примірників книг, брошур та 9277 примірників періодичних видань. Окрім того було списано 215 електронних носіїв.

Зважаючи на ще досить велику частку російськомовною літератури в фонді бібліотеки (36%) через неможливість швидкого оновлення видань з відкритого доступу було обмежено відкритий доступ до понад 10,5 тис. назв таких видань в електронному каталозі (ЕК) бібліотеки.

У 2025 р. розпочато планову інвентаризацію фонду абонементу навчальної літератури з природничих наук.

Упродовж року проводилась профілактична робота із забезпечення належного санітарного та гігієнічного стану зберігання документів в бібліотеці.

Наукове опрацювання документів. Організація пошукового апарату

Упродовж 2025 року співробітники відділу комплектування фонду та інформаційно-бібліографічного обслуговування здійснювали оперативне відображення бібліотечного фонду в електронному каталозі, а також в генеральному та нумераційному карткових каталогах.

В генеральний картковий каталог було роздруковано і вліто 578 карток, в нумераційний – 1440 індикаторів.

Вилучено з генерального каталогу – 3826 карток, з нумераційного – 14885 карток.

Електронний каталог відображає весь бібліотечний фонд. Кількість записів в ЕК – 680277, у тому числі:

- книги, брошури, серіальні видання – 163,4 тис.;
- автореферати – 9801;
- дисертації – 859;
- дипломні і магістерські роботи – 20187;
- статті – 280634;
- складові частини документів – 28507.

Обслуговування користувачів та документовидача

Робота всіх відділів бібліотеки була спрямована на максимальне задоволення потреб користувачів в отриманні навчальної та наукової інформації в умовах змішаної форм навчання і роботи, покращення умов самостійної роботи студентів як у читальних залах бібліотеки, так і в он-лайн режимі.

Основні завдання, над якими працював колектив бібліотеки упродовж 2025 року:

- надання якісних інформаційно-бібліотечних послуг, які впливають на підготовку високопрофесійних фахівців;
- забезпечення літературою відповідно до навчальних планів та якісне задоволення запитів користувачів на наукову та навчально-допоміжну літературу;
- культурно-просвітницька робота, сприяння інтелектуальному розвитку і самоствердженню особистості студента;
- популяризація видань шляхом оформлення виставок нових надходжень;
- співпраця з різними підрозділами університету;
- проведення заходів щодо збереження фонду бібліотеки;
- ліквідація читацької заборгованості.

Бібліотека обслуговує 10 факультетів університету, центр доуніверситетської підготовки та центр післядипломної освіти. Серед її користувачів доктори і кандидати наук, викладачі, наукові співробітники, аспіранти, здобувачі вищої освіти, слухачі центру доуніверситетської підготовки та центру післядипломної освіти (zareestrovano 3191 читачі за єдиним обліком).

Обслуговування у 2025 р. здійснювалося через надання необмеженого відкритого доступу до Е-ресурсів (електронний каталог, інституційний репозитарій, сайт бібліотеки, бібліотека е-книг). Окрім того до послуг користувачів – електронна доставка документів (ЕДД).

Інформування про надходження нової літератури здійснювалося через:

- бюлетені нових надходжень;

- виставки нових надходжень;
- оголошення, телефон, електронні скриньки;
- соціальні мережі (Facebook).

Робота відділу обслуговування

Мережа диференційного обслуговування користувачів містить 3 абонементи, 5 читальних залів на 180 посадкових місць, а саме:

- абонемент навчальної літератури;
- абонемент наукової літератури;
- абонемент художньої літератури;
- загальний читальний зал (40 робочих місць);
- зал суспільної літератури (60 робочих місць);
- зал філологічної літератури та видань іноземними мовами (60 робочих місць);
- зал рідкісної та цінної літератури (10 робочих місць);
- дисертаційний читальний зал (10 робочих місць);

Роботу відділу обслуговування забезпечують 9 працівників бібліотеки (8,5 ставок).

Загальний книжковий фонд абонементів становить 282,5 тис. примірників, читальних залів і книгосховища – 262 тис. Весь фонд представлено в електронному каталозі.

Працівники відділу надавали консультації користувачам з питань обслуговування та пошуку необхідних видань, систематично організовували виставки нових надходжень для популяризації читання та рекламування новинок, вивчали читацький попит для підготовки замовлень на придбання нових видань.

Для студентів 1 курсу проведено ознайомлювальні бесіди з правилами користування бібліотекою, її структурою, фондами тощо.

Бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів у 2025 році здійснювалося відповідно до затвердженого плану роботи наукової бібліотеки. Послуги надавалися всім категоріям користувачів: професорсько-викладацькому складу, здобувачам вищої освіти, аспірантам, співробітникам університету, а також стороннім користувачам.

Упродовж звітнього року всіма структурними підрозділами бібліотеки було обслуговано – 4262 читачі. Загальна кількість відвідувань становила – 775 101, у тому числі відділів обслуговування – 45 101. Кількість виданих користувачам документів склала 610 275 примірників.

Кількість користувачів електронного контенту і кількість звернень до нього (електронний каталог, бібліотека електронних книг, репозитарій) тримається на високому рівні. До web-ресурсів бібліотеки за даними Google Analytics зафіксовано 730 тис. запитів.

У 2025 році видано 325586 друкованих видань (53,4%), а завантажено 284689 файлів.

Значну увагу працівники відділу приділяли роботі із запобігання читацької заборгованості: проводили роз'яснювальні бесіди під час запису читачів (1 курс), надсилали листи-нагадування, повідомляли користувачів про заборгованість телефоном, за допомогою Viber, месенджера тощо.

Працівники читальних залів надають допомогу користувачам у пошуку та отриманні інформації, здійснюють аналітичний розпис наукових збірників, а також беруть участь у проведенні культурно-просвітницьких заходів, зокрема круглих столів, семінарів, конференцій, святкових академій, літературно-мистецьких заходів тощо.

Довідково-бібліографічна робота та інформаційне обслуговування

Розвиток інформаційної культури користувачів є одним з важливим напрямом роботи бібліотеки, оскільки сучасні читачі повинні вміти ефективно здійснювати пошук релевантної інформації в усій сукупності існуючих ресурсів.

Основні напрями довідково-бібліографічної діяльності та інформаційного обслуговування є незмінними:

- організація та удосконалення довідково-бібліографічного апарату НБ;
- організація довідково-бібліографічного та інформаційного обслуговування користувачів НБ;
- наповнення й редагування картотеки статей в базі даних «Електронний каталог»;
- бібліографічне інформування (систематична робота, спрямована на задоволення запитів користувачів);
- бібліографічні консультації;
- рекомендаційно-бібліографічне обслуговування, яке здійснюється шляхом підготовки інформаційних списків літератури, бібліографічних оглядів;
- формування інформаційної та читацької культури користувачів НБ;
- науково-бібліографічна робота, укладання бібліографічних покажчиків, списків літератури.

Інформаційно-бібліографічне обслуговування здійснюють усі підрозділи бібліотеки.

У звітному 2025 році зусилля працівників бібліотеки були спрямовані на ефективне використання інформаційних технологій в інформаційно-бібліографічному забезпеченні користувачів, на розвиток електронної бази даних, навчання персоналу. Базою для інформаційно-бібліографічного обслуговування є електронна картотека статей та складових частин документів (універсальна за змістом), яка станом на 1.01.2026 містить понад 309 тис. записів.

Упродовж року було зроблено 1966 записів статей та складових частин документів в ЕК. Окрім того:

- переглянуто документів – 138;
- пересистематизовано статей за УДК – 108;
- кореговано описів в ЕК – 679.

Інформаційно-бібліографічним обслуговуванням було охоплено 215 користувачів.

Користувачі	215
у т. ч.:	
Студенти	55
Аспіранти	14
Працівники університету	135
Сторонні	11

Упродовж року систематизувалися наукові документи за індексами УДК; здобувачам вищої освіти і викладачам університету надавалися тематичні, інформаційні, уточнюючі довідки; функціонувала віртуальна довідкова служба, мета якої – допомогти здобувачам вищої освіти і викладачам університету отримати інформацію в режимі віддаленого доступу, залучити нових користувачів, а також рекламувати інформаційні ресурси бібліотеки.

Виконано довідок, всього	947
у т.ч.	
тематичні	193
інформаційні	28
рекомендаційні	21
заіндексовано документів (УДК)	705
В автоматизованому режимі	708
у т.ч. віртуальною довідковою службою	8

У 2025 на сайті бібліотеки розміщено 8 електронних довідок, надані віртуальною довідковою службою:

1. «Переполювання» – це свято відзначається в середині між Великоднем і П'ятидесятницею (середа четвертого тижня після Великодня) (4 дж.);
2. Вплив сенсорно збагаченого предметно-ігрового середовища на формування особистості дошкільника (10 дж.);
3. Роль структури водокористування в управлінні басейну річки Дністер (11 дж.);
4. Організація дослідницької діяльності здобувачів загальної середньої освіти з вивчення процесів фотосинтезу (19 дж.);
5. Психологічні проблеми творчості (22 дж.);
6. Невербальні засоби спілкування з психології (16 дж.);
7. Порівняльна характеристика спостереження і експерименту (12 дж.);
8. Психіка і еволюція нервової системи (10 дж.)

Двічі на рік готувалися «Інформаційні бюлетені нових надходжень», які містять відомості про новинки друкованих джерел поточного року. Бібліографічні описи подано відповідно до національного стандарту «ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Матеріал згруповано за галузями знань, у межах галузі – за алфавітом авторів або назв видань. Для зручності використання джерел надано інформацію про місце знаходження документів у структурних підрозділах бібліотеки та кількість примірників, електронні версії яких представлено також на сайті бібліотеки: <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/latest-literature/348-biuleten/4892-biuleten-2024>.

1. Інформаційний бюлетень нових надходжень. 2024 рік. Вип. 4. Жовтень – Грудень / ТНПУ ім. В. Гнатюка, Наукова бібліотека ; уклад. І. В. Бенюська ; відпов. за вип. О. Я. Кульчицька. – Тернопіль, 2024. – 18 с. – Режим доступу: http://www.library.tnpu.edu.ua/images/stories/pdf/buleten_4_24.pdf ;
2. Інформаційний бюлетень нових надходжень. 2025 рік. Вип. 1. Січень – Червень / ТНПУ ім. В. Гнатюка, Наукова бібліотека ; уклад. І. В. Бенюська ; відпов. за вип. О. Я. Кульчицька. – Тернопіль, 2025. – 30 с. – Режим доступу: http://www.library.tnpu.edu.ua/images/stories/pdf/buleten_1_25.pdf.

У 2025 р. підготовлено 6 інформаційних списків літератури, в яких представлено 501 джерело:

1. **Маруся Чурай – голос і душа пісенної України** : до дня народження української поетеси, народної співачки (1625–1653) : інформаційний список літератури / підгот. С. Б. Тененська. – Тернопіль, 2025. – 63 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/398-bib-lists-liter-25/4995-marusja-4uraj>.
2. **«На службі Богу й Україні»** : до 160 років із дня народження Андрея Шептицького (1865–1944), церковного та громадського діяча, митрополита (предстоятеля) Української Греко-Католицької Церкви, мецената : інформаційний список літератури / підгот. І. В. Бенюська. – Тернопіль, 2025. – 117 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/398-bib-lists-liter-25/5115-sheptyckij-a> ;
3. **Людина з природженим педагогічним талантом** : до ювілею Лупак Наталії Миколаївни – доктора педагогічних наук, професора кафедри педагогіки і методики початкової і дошкільної освіти : інформаційний список літератури / підгот. Н. В. Галіцька. – Тернопіль, 2025. – 85 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/398-bib-lists-liter-25/5114-lupak-n-m> ;

4. **Олександр Потебня – найпотужніший філософ української мови** : до 190-річчя від дня народження мовознавця, літературознавця, фольклориста, філософа, педагога : інформаційний список літератури / підгот. О. Я. Днеєсь. – 131 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/398-bib-lists-liter-25/5132-potebnja-o;>
5. **Успішна людина – успішна у всьому** : до 55-річчя від дня народження Калаур Світлани Миколаївни – доктора педагогічних наук, професорки кафедри, керівника центру післядипломної освіти : інформаційний список літератури / підгот. І. В. Беновська. – Тернопіль, 2025. – 66 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/398-bib-lists-liter-25/5136-kalaur-s-m;>
6. **«Я долю вибрала собі сама...»** : 125 років з дня народження Катерини Білокур, української художниці жанру наївного мистецтва, майстрині народного декоративного живопису : інформаційний список літератури / підгот. Н. В. Галіцька. – Тернопіль, 2025. – 39 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/398-bib-lists-liter-25/5196-bilokur-kateryna>.

На сайті бібліотеки і на каналі YouTube представлено 10 оглядів літератури, в яких експоновано 169 документів:

1. **«Світе мій, вишиваний з тривоги»** : 90 років із дня народження Володимира Коломійця (1935–2017), українського письменника : бібліографічний огляд літератури / підготувала І. В. Беновська. – Тернопіль, 2025. – 13 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5162-kolomijec-volodymyr-2025> ;
2. **Патріарх українського мовознавства** : 120 років з дня народження Михайла Андрійовича Жовтобрюха, українського мовознавця : бібліографічний огляд літератури / підготувала Н. В. Галіцька. – Тернопіль, 2025. – 10 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5180-zovtobryuch-m-2025> ;
3. **«Україно, ти моя молитва, ти моя розпука вікова...»** : 90 років від дня народження Василя Симоненка (1935–1963), письменника, журналіста : бібліографічний огляд літератури / підгот. І. В. Беновська. – Тернопіль, 2025. – 15 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4984-symonenko-v;>
4. **«Не залишай мене, любове»** : до 70-річного ювілею Лесі Іванівни Романчук – української письменниці : бібліографічний огляд літератури / підгот. Н. В. Галіцька. – Тернопіль, 2025. – 29 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5117-romanchuk-l;>
5. **Серце, сповнене любові** : 90 років від дня народження Галини Гордасевич – поетеси, письменниці, співзасновниці Донецького Товариства української мови та Донецького Крайового Руху : бібліографічний огляд літератури / підгот. І. В. Беновська. – Тернопіль, 2025. – 14 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5078-gordasevu4-h> ;
6. **Лауреати літературної премії імені Василя Мисика** : до 30-річчя з часу заснування : бібліографічний огляд-презентація / підгот. С. Б. Тененьська. – Тернопіль, 2025. – 17 дж. – Режим доступу: [http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5116-mysyk-v.;](http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5116-mysyk-v.)
7. **Український Гомер ХХ століття** : 120 років від дня народження Уласа Самчука (1905–1987), письменника, публіциста, журналіста : бібліографічний огляд літератури / підгот. О. Я. Днеєсь. – Тернопіль, 2025. – 19 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5053-sam4uk-u> ;
8. **Корифей українського Театру** : 180 років із дня народження Івана Карпенка-Карого (справжнє прізвище – Тобілевич) (1845–1907), письменника, драматурга, актора, режисера : бібліографічний огляд літератури / підгот. С. Б. Тененьська. – Тернопіль, 2025.

- 15 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5138-karpenko-karu> ;
9. **«Ти в моєму серці, Україно»** : 90 років з дня народження Бориса Олійника, поета, перекладача, громадського та політичного діяча, народного депутата України, Героя України, академіка : бібліографічний огляд літератури / підгот. Н. В. Галіцька. – Тернопіль, 2025. – 17 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5153-borus-olijnuk-2025#addcomments> ;
10. **Майстер сюжету – синоптик людських доль** : до 75-річчя від дня народження журналіста, прозаїка і драматурга Володимира Савовича Лиса : бібліографічний огляд літератури / підгот. І. В. Бенівська. – Тернопіль, 2025. – 20 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5161-lys-volodymyr>

Формування інформаційної культури читачів

Основною метою занять з інформаційної культури є розвиток умінь усвідомлювати та формулювати власні інформаційні запити; формування готовності і умінь оперувати різними джерелами інформації, здійснювати їх свідомий вибір для використання в навчальній та науковій діяльності. Формування інформаційної культури користувачів НБ ТНПУ ґрунтується на системності, безперервності, діяльнісному підході до вдосконалення цього процесу. Інформаційна культура формує способи взаємодії студентів і викладачів на основі інформаційної компетентності, розвиває вміння і навички роботи з інформацією.

Упродовж року проведено 20 занять.

Для студентів першого курсу проведено 16 занять з екскурсією по бібліотеці (205 осіб), під час яких розглянуто такі питання:

- бібліотека закладу вищої освіти, її структура, правила користування, функції та сервісні послуги;
- традиційний та електронний довідково-пошуковий апарат бібліотеки;
- новітні інформаційні технології в бібліотеці;
- автоматизований інформаційний пошук;
- пошук в каталозі е-книг.

Для магістрантів проведено 4 заняття (64 осіб), під час яких розглянуто такі питання:

- онлайн реєстрація;
- електронна довідка;
- вимоги до оформлення списків використаних джерел в наукових працях;
- наукометричні бази даних;
- академічна доброчесність здобувачів вищої освіти.

Працівниками всіх відділів упродовж року надавалась консультаційна та практична допомога щодо роботи з електронним каталогом, складання і оформлення списків літератури до випускових робіт тощо. Упродовж 2025 року надано 183 консультації.

У вересні-листопаді в читальних залах бібліотеки викладачі університету Т. М. Скуратко, Ю. М. Вітяк, Н. Л. Сеньовська, Я. П. Секо, Г. А. Поперечна, В. В. Старка, Б. М. Баран, Н. В. Ігнатенко та ін. проводили заняття зі студентами факультету іноземних мов, історичного факультету, факультету філології і журналістики та ін, на яких використовували періодичні та довідкові видання для формування навичок роботи з різними джерелами, формування аналітико-синтетичних умінь, інформаційної культури.

Автоматизація бібліотечних процесів та електронні ресурси

Використання сучасних інформаційних технологій є стратегічним напрямом модернізації й перспективою розвитку наукової бібліотеки.

Відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення – структурний підрозділ наукової бібліотеки університету, працівники якого забезпечують роботу комп'ютерної мережі бібліотеки та мережових інформаційних сервісів, серверів та

автоматизованих робочих місць бібліотеки; здійснюють моніторинг досвіду вітчизняних та зарубіжних бібліотек в галузі автоматизації технологій обслуговування віддалених користувачів; забезпечують доступ до інформаційних ресурсів бібліотеки через глобальні комп'ютерні мережі; оцифровують паперові документи бібліотеки та беруть активну участь у формуванні її електронного фонду; розробляють та адмініструють засобами системи управління контентом JOOMLA сайт бібліотеки library.tnpu.edu.ua; здійснюють технічний супровід та організовують доступ до сайту, організовують веб-матеріали, актуалізують його контент; забезпечують накопичення та довготривале зберігання даних, їх цілісність, безпеку та доступність; забезпечують роботу автоматизованої бібліотечної інформаційної системи (УФД/Бібліотека), цілісність баз даних і електронного каталогу.

Програмне забезпечення та робота з базами даних

В роботі використовуються програмні продукти: УФД/БІБЛІОТЕКА, Microsoft Windows, DSpace, Windows Server 2008 R Enterprise, Microsoft Office, Ubuntu server, Joomla 3.10.12, Adobe Acrobat Reader, Movave Video Editor Plus, Camtasia studio.

Автоматизація бібліотечних процесів здійснюється за допомогою АБС «УФД/БІБЛІОТЕКА». Упродовж року здійснено резервне копіювання програмних пакетів УФД/Бібліотека, на яких працює електронний каталог; проведено синхронізацію з програмою «UA-Бюджет» для отримання відомостей про студентів і формування е-формуляра читача в базі даних (створено 1864 нових формулярів).

Електронний каталог (<http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocSearchForm>) – основа інформаційного обслуговування та базовий інформаційний продукт бібліотеки, , що відображає весь фонд бібліотеки та потребує постійного оновлення, редагування тощо. Від його стану залежить якість, оперативність, повнота і точність довідково-бібліографічного обслуговування. Всі користувачі бібліотеки мають цілодобовий доступ до ЕК через WEB-сайт НБ ТНПУ.

Е-каталог поєднує у собі бібліографічну базу даних, що працює в режимі реального часу та містить інформацію про видання в цілому і примірники, наявні в бібліотеці. Окрім того, він є інструментом для швидкого та якісного багатоаспектного пошуку і доступу до ресурсів та сервісів бібліотеки, власного електронного формуляра. Е-каталог забезпечує оперативний, багатоаспектний пошук інформації і надає її у зручній для користувача формі (враховуючи можливість представлення результатів пошуку як у роздрукованому вигляді, так і шляхом запису на електронні носії інформації) та в будь-якому режимі (при безпосередньому відвідуванні бібліотеки користувачем або в режимі on-line).

Упродовж 2025 року працівники відділу зареєстрували і засистематизували в ЕК:

- дисертацій – 25 одиниць,
- кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти – 995 файлів.

Електронний каталог містить понад 680,3 тис. записів. В ЕК зареєстровано понад 1,4 посилань на відкриті веб-ресурси (сайти фахових видань України). У 2025 р. зафіксовано 348 тис. звернень до ЕК.

Бібліотека електронних книг – комплексна інформаційна система, яка забезпечує пошук в електронному каталозі, а також надає доступ до повнотекстових робіт викладачів ТНПУ відповідно до рішення Вченої Ради університету, а також до сканованої на замовлення кафедр навчальної літератури. Доступ надається лише зареєстрованим читачам НБ університету (<http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocSearchForm>).

Здійснюється постійна робота щодо наповнення електронної бібліотеки. На 1.01.2025 р. її фонд становить 6731 документ. Загалом фонд збільшився на 206 файли. Упродовж року на замовлення кафедр оцифровано 36 документи (8779 сторінок). Всього за рік оцифровано 119 документів, у тому числі 10528 сторінок.

Кількість звернень до е-бібліотеки – 115 тис., переглянутих і завантажених документів – 284689.

Web-сайт (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php>)

Основна інформація про роботу бібліотеки, про її структуру, ресурси, послуги, події тощо представлена на web-сайті бібліотеки. Інформація є актуальною і постійно поновлюється. Web-сайт має україномовну (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php>) та англomовну версію (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/en/>). Програмне забезпечення, на якому базується web-сайт бібліотеки, є відкритою системою, що забезпечує можливість легко, зручно та оперативно вносити зміни та доповнення до інформативної частини сайту. Програмне забезпечення web-сайту – Joomla, версія 3.10.12.

Упродовж року проводилась підтримка належного робочого стану інтернет-ресурсів бібліотеки:

- оновлення програмного забезпечення до актуальних версій;
- вирішення проблемних питань, які виникають під час роботи користувачів та редакторів з бібліотечними інформаційними ресурсами;
- захист від спам-роботів на основі CAPTCHA технології;
- резервний щотижневий бекап засобами компоненту Akeeba Backup та підвищення версій програмних пакетів Joomla;
- встановлення та оновлення плагінів, модулів.

Постійно проводиться робота із наповнення та корегування матеріалів на україномовній версії сайту. Загалом, цього року через систему управління контентом Joomla було:

1. Створено та опубліковано 219 Web-сторінок.
2. Редаговано статті, категорії та модулі (код html, параметри налаштування та відображення сторінок) – 823 матеріали.
3. Загружено 779 фото.
4. Підключено: нові надходження літератури – 2 бюлетені, Наукові записки ТНПУ – 8, інші наукові видання – 13; конференції – 39; новинна інформація – 11; віртуальні виставки – 10; культурно-просвітницька робота – 22, привітання – 7; бібліографічних описів подарованих книг – 366; бібліографічні списки – 6, бібліографічні покажчики – 2; праці викладачів – 56; відео – 6; електронних довідок – 8.
5. Продовжено роботу із сторінкою «Науковці ТНПУ», яку цього року збільшено на 41 профіль викладачів університету, зроблено 2765 бібліографічних описів статей, монографій, методичних посібників та ін. документів. Прописано посилань у таблиці «Науковці ТНПУ» на Scopus – 133, Web of science – 56. Розділено pdf файли збірників та на статті – понад 2,2 тис.

З 2020 році на сайті бібліотеки функціонує рубрика «ТНПУ на сторінках ЗМІ». Здійснюється постійний моніторинг друкованих та електронних засобів масової інформації для збереження і передачі новим поколінням інформативних повідомлень про діяльність університету та його визначних діячів за період від 1960 рік по сьогоднішній день. У 2025 р. рубрика поповнилася на 10 посилань.

До 150-річчя від дня народження патрона університету Володимира Гнатюка, відомого українського етнографа, фольклориста, літературознавця та перекладача, бібліотека з 2021 року реалізує проєкт «Гнатюкіана в цифровому просторі». У межах проєкту створено понад 300 веб-сторінок, які представлені на сайті бібліотеки та забезпечують користувачам доступ до матеріалів, пов'язаних із життям і творчістю Володимира Гнатюка.

З 2020 р. університет має доступ до міжнародних наукових баз даних Scopus і Web of Science за кошти держбюджету відповідно до наказу МОН України № 670 від 16.05.2019 р. «Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних». Всі інструктивні матеріали щодо роботи з базами представлено на сайті бібліотеки: <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/dlya-avtoriv-publikatsij/naukometrii> (текстовий формат) і <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/dlya-avtoriv-publikatsij/vebinary> (вебінари).

16 листопада 2023 р. бібліотека підписала договір про доступ до однієї з найбільших у світі колекцій наукової та технічної літератури Research4Life на безоплатній основі до 31 грудня 2030 року. База містить понад 75 тис. книг і 12,5 тис. журналів.

Також у 2025 р. було продовжено тестовий доступ до бази Bentham Science – науково-технічне та медичне видавництво, яке видає понад 130 рецензованих журналів як в електронному, так і в друкованому форматах.

Кількість звернень до веб-сайту бібліотеки у 2025 р. – 242 тис.

Загальна кількість електронних документів в бібліотеці становить 62,5 тис. одиниць. База електронних книг налічує 6,7 тис. одиниць, інституційний репозитарій DSpace TNPU – 34,4 тис. файлів (статті, дисертації, автореферати дисертацій тощо), електронна база магістерських та дипломних робіт студентів університету містить близько 21,4 тис. файлів.

Динаміка поповнення електронного каталогу, електронної бібліотеки, репозитарію та кількість звернень до електронних ресурсів бібліотеки

Електронні ресурси		2021	2022	2023	2024	2025
Електронний каталог	к-ть записів	658991	664430	670085	676630	680277
	звернення	35000	8100	492000	346000	348000
Електронна бібліотека	к-ть док.	5532	5925	6209	6472	6731
	звернення	22000	42000	170000	113000	115000
Репозитарій	к-ть док.	21062	24640	28181	31235	34422
	звернення	3900	3800	25000	24000	25000
Кількість звернень до Web-сайту бібліотеки		71000	20000	359000	245000	242000

На сайті представлено електронні сервіси:

Електронна довідка – користувач бібліотеки може отримати інформацію про роботу бібліотеки, її ресурси та послуги е-поштою (library@tnpu.edu.ua) або звернутись персонально до довідкової служби (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/poslugu/virtual-reference/write-a-question>). У 2025 р. службою надано 8 е-довідок.

Електронна доставка документів (ЕДД) – безкоштовне замовлення цифрових копій статей, фрагментів чи розділу книги з фондів бібліотеки університету віддаленими користувачами (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/poslugu/edd-elektronna-dostavka-dokumentiv>). За ЕДД звернулось 85 замовників. На замовлення було відскановано 1749 сторінок. Серед користувачів електронної доставки документів (ЕДД) — науковці, викладачі, аспіранти та студенти різних закладів вищої освіти, працівники бібліотек, зокрема Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В. Отаманського та бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету, а також шкільні вчителі. До послуг ЕДД звертаються й окремі відомі фахівці, серед яких Олексій Вертій — український педагог, народознавець, літературознавець і публіцист, доктор філологічних наук (м. Суми), аспіранти та студенти Львівського національного університету імені І. Франка та інші користувачі з різних регіонів України.

Визначення індексів УДК – online послуга індексації наукової продукції користувачів бібліотеки (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/poslugu/indeks-udk>). У 2025 р. надано 705 індекси УДК.

Онлайн реєстрація (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/poslugu/onlain-reiestratsiia>) здійснюється через електронну пошту «Gmail» (library@tnpu.edu.ua) і створена для дистанційної реєстрації читачів у «Бібліотеці е-книг» або відновлення пін-коду для отримання друкованих видань. Послугою скористалося 144 користувачів.

Інституційний репозитарій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (DSpace_TNPU <http://dspace.tnpu.edu.ua/index.jsp?locale=ua>) працює з 1 вересня 2011 року.

Працівники відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення постійно корегують та наповнюють фонди репозитарію. Упродовж 2025 року зареєстровано і збережено в базі 3187 документи. На 1.01.2025 в архіві представлено 34422 документів. Кількість звернень до репозитарію – 25000.

З 2018 р. для просування бібліотечних послуг та інформаційних продуктів сайту функціонує сторінка соцмережі Facebook (<https://www.facebook.com/library.tnpu.edu.ua>). Це забезпечує можливість створювати не лише додатковий канал трафіку на сайт чи отримувати зворотній зв'язок, а й рекламувати заходи, що відбуваються у науковій бібліотеці університету, запрошувати на них друзів, спілкуватися з відомими сучасними авторами, залучати нову аудиторію тощо. У 2025 р. читачами є 774 особи; перегляди – 28470; охоплення сторінки – 15200; взаємодії з контентом – 5605; кількість відвідувань – 120 тис.

З жовтня 2020 р. функціонує YouTube-канал бібліотеки (<https://www.youtube.com/channel/UC9B6-aEs-KMldrr5rkve2KA/featured>), який було створено для залучення нових користувачів, поширення бібліотечних інформаційних ресурсів. У 2025 р. розміщено 6 відео-матеріалів, зафіксовано 1246 переглядів. Серед найбільш популярних: «Мудрість дарована багатством душі» – до 95-річчя від дня народження Ліни Костенко <https://youtu.be/tjzQ5Hveblo>; День української писемності та мови «Я люблю українську мову» <https://youtu.be/iy1-D7bxQoA>; День вишиванки 2025 <https://youtu.be/cHjDuhUF6RA>.

Можливість вільного доступу до ресурсів бібліотеки через ЕК, сайт бібліотеки, надання допомоги в пошуку інформації в онлайн-ресурсах та наукометричних базах даних – все це має позитивний вплив на імідж бібліотеки.

Корпоративні проєкти

З 2022 р. працівники бібліотеки беруть активну участь у проєкті УБА «*Архівування документів про війну*». Координаторками проєкту є директорка Бібліотеки Українського католицького університету Оксана Микитин; Президентка Української бібліотечної асоціації, Директорка науково-технічної бібліотеки, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Оксана Бруй.

У проєкті задіяно 48 учасників: Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка, Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету «Харківський політехнічний університет», Бібліотека Луганського медичного університету, Бібліотека Одеського медичного університету, Бібліотека Львівського католицького університету, НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка та ін. Архівуються документи на FTP сервері ПЗ Filezilla.

У 2024 р. створено сайт «*Цифровий архів документів про російсько-українську війну*», що доступний за покликанням: <http://digitalarchivewar.korolenko.kharkov.com/>. Базою цифрового архіву є документи, заархівовані фахівцями бібліотек України упродовж 2022–2025 років у рамках проєкту Української бібліотечної асоціації.

Наразі заархівовано понад 4000 документів, розподілених за тематичними колекціями «Державна політика», «Докази російської агресії», «Докази українського спротиву», «Волонтерський рух в Україні», «Міжнародна підтримка», «Культура під час війни».

Канали архівування бібліотеки:

Блаженніший Святослав – 550

Сеньовська Надія #нові_українські_молитви – 1346

Бородіца Світлана ...доба війни...– 1254

Муралі – 192

Релігія в огні (зруйновані храми) – 314

Науково-методична та науково-дослідна робота

Науково-методична робота бібліотеки у 2025 році була спрямована на аналіз досягнутих цілей і виявлення нових можливостей для підвищення якості роботи усіх структурних підрозділів бібліотеки.

Основними напрямками роботи науково-методичного відділу у звітному році були:

- аналіз звітів і планів роботи відділів;
- координування діяльності роботи відділів;
- організація роботи науково-методичної ради;
- оновлення регламентуючої документації;
- вивчення та популяризація інноваційного досвіду;
- організація і проведення семінарів, круглих столів, майстер-класів тощо;
- організація заходів з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників.

Упродовж року проводилися наради щодо виконання планових показників роботи структурних підрозділів бібліотеки, використання програмного пакету обслуговування користувачів «УФД/Бібліотека», формування цифрової бібліотеки університету, здійснювався аналіз наповнення веб-сайту НБ ТНПУ тощо.

Відділам бібліотеки було надано консультації з питань:

- редагування бази освітніх програми (рекомендовані джерела) на основі навчальних дисциплін;
- опис архівних документів;
- якість інформаційного наповнення Web-сайту бібліотеки та сторінок в соцмережах Facebook, Youtube;
- статистичні показники звітності;
- вимоги до оформлення інформаційних, довідкових та бібліографічних матеріалів, розміщених на сайті бібліотеки;
- удосконалення бібліотечно-бібліографічного обслуговування та надання бібліотечних послуг з використанням новітніх технологій тощо.

У звітному році наукова бібліотека забезпечувала інформаційний супровід процедур акредитації освітніх програм університету відповідно до вимог МОН України та НАЗЯВО. Було організовано формування та надання даних щодо книгозабезпечення за відповідними спеціальностями та рівнями вищої освіти. У межах акредитаційних заходів бібліотека надавала інформацію про функціонування репозитарію як складової системи відкритого доступу до наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти. Підтверджувалася наявність і доступність офіційного веб-сайту бібліотеки, електронного каталогу та електронної бібліотеки, що забезпечує оперативний пошук і використання інформаційних ресурсів. Окремо було надано інформацію про доступ до вітчизняних та міжнародних наукових баз даних.

Робота методичної ради

Методична рада, як дорадчий орган при директорові бібліотеки, забезпечує діяльність бібліотеки з реалізації основних завдань.

Упродовж року проведено 6 засідань методичної ради, де розглядалися річні та перспективні плани роботи бібліотеки, виконання планів роботи методичної ради, планів роботи з підвищення фахової кваліфікації; видавнича діяльність; робота бібліотеки щодо забезпечення

науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти та науковців університету; труднощі в індексуванні документів за УДК тощо. Обговорено та затверджено:

1. План роботи НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка та плани роботи структурних підрозділів на 2026 рік.
2. План заходів із підвищення кваліфікації працівників НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка на 2026 рік.
3. Звіт про роботу наукової бібліотеки за 2025 р.
4. Звіти структурних підрозділів бібліотеки за 2025 р.
5. Списання документів у 2026 р. (у т.ч. пошкоджених е-документів – кваліфікаційних робіт і документів е-бібліотеки російською мовою).
6. Продовження інвентаризації фонду абонементу навчальної літератури (природничих наук) та рідкісних та цінних видань НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка.
7. Реєстрація рукописних документів із колекції «Архів Григорія Нудьги».
8. Упровадження «Рекомендацій щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України» (Міністерство культури та інформаційної політики України).
9. План роботи з відбору і підготовки до списання застарілої літератури на 2026 р.
10. Бібліографічні покажчики (2).
11. Бюлетені нових надходжень (2).
12. Участь у проєкті Української бібліотечної асоціації «Архівування документів про війну Росії проти України».
13. Продовження роботи над проєктами: «ЗМІ про ТНПУ», «Гнатюкіана», «Стародрук онлайн», «Науковці ТНПУ».

Також було обговорено роботу щодо редагування Е-картотеки книгозабезпечення студентів навчальною літературою з вилученням посилань на російськомовні джерела; обмеження відкритого доступу до російськомовних видань в електронному каталозі (ЕК) бібліотеки; редагування документів бібліотеки е-книг та репозитарію; наповнення бібліотеки е-книг повнотекстовими електронними інформаційними документами; обслуговування віртуальних користувачів: on-line замовлення, віртуальна довідка, визначення УДК; моніторинг статистичних показників роботи структурних підрозділів бібліотеки; розвиток сайту наукової бібліотеки (нові сторінки, корегування створених раніше) тощо.

Науково-дослідна робота

Продовжено роботу з *архівом документів* українського письменника, фольклориста, історика української літератури *Григорія Нудьги*, який передано на зберігання бібліотеці університету благодійним фондом «Фундація ім. Григорія Нудьги».

Упродовж року опрацьовано 11 папок, близько 135 документів (складових частин папок) зареєстровано в електронному каталозі УФД/Бібліотека.

Список опрацьованих матеріалів:

1. Семен Климовський. І–ІІ примірники, розвідки, додатки [Текст]. – 185 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 81). – Рукописні, машинописні та друковані матеріали. – Дублети. – Текст: укр., англ., фр., італ., чес., рос.
2. Літературна пісня XVII ст. [Текст]. – 154 арк. : 103 фото. – (Архів Г. Нудьги).
3. Климовський [Текст]. – 27 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 4). – Рукописні та друковані матеріали. – Дублети. – Текст рос.
4. Тернистий шлях української пісні та думи. Рецензії. Ч. 1 [Текст]. – 234 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 116). – Рукописні, машинописні та друковані матеріали. – 2 конверти. – Дублети.
5. Тернистий шлях української пісні та думи. Рецензії. Ч. 2 [Текст] : листи відповіді на рецензії (1972-1988 рр.). – 124 арк. : 1 листівка. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 116). – Рукописні, машинописні та друковані матеріали. – 26 конвертів.

6. Поети-романтики Західної України [Текст]. – 135 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 6). – Рукописні, друковані та машинописні матеріали. – Конверт. – Дублети.
7. Пісні та ромansi українських поетів [Текст]. – 79 арк. : 10 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 8). – Рукописні, машинописні та фотоматеріали. – Дублети. Конверт. – Текст: укр., пол.
8. Тернистий шлях української пісні та думи. Рецензії. Ч. 3 [Текст]. – 105 арк. : 1 листівка. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 116). – Рукописні, машинописні та друковані матеріали. – 12 конвертів. – Копії.
9. Українські письменники: Котляревський І. П. та Квітка-Основ'яненко Г. О. [Текст]. – 199 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 7). – Рукописні, машинописні та друковані матеріали. – Дублети. – Текст: укр., рос., пол.
10. Українська народна пісня XVI – XVIII ст. [Текст]. – 295 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр.). – Рукописні, друковані та машинописні матеріали. – Конверт. – Дублет. – Текст укр., угор., рос., лат.
11. Українські поети-романтики [Текст]. – 149 арк. : 70 фото : 2 буклети. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 5). – Рукописні, друковані, машинописні і фотоматеріали. – Конверти. – Буклети. – Текст: укр., пол., рос. Відібрані газети з підкресленнями. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 67). – Рукописні, машинописні і друковані матеріали. – Текст: укр., пол., рос.

Видавнича робота

У 2025 році підготовлено 2 біобібліографічні покажчики із серії «Бібліографія вчених ТНПУ ім. В. Гнатюка»:

Закохана в природу : до 65-річчя від дня народження Пиди Світлани Василівни – кандидатки біологічних наук, докторки сільськогосподарських наук, професорки, завідувачки кафедри ботаніки та зоології ТНПУ ім. В. Гнатюка : бібліогр. покажчик / уклад.: Кульчицька О. Я., Нижник С. В. ; НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка ; Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН. – Тернопіль, 2025. – 212 с. – (Бібліографія вчених ТНПУ ім. В. Гнатюка). – Режим доступу: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/Pokaz/Pyda_pokaz_25.pdf

Мирослав Сивий: вчений, геолог, географ, педагог (до 75-річчя від дня народження); біобібліографічний покажчик / укладачі : П. М. Дем'янчук, О. Я. Кульчицька. – Тернопіль : Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2025. – 208 с. – (Бібліографія вчених ТНПУ ім. В. Гнатюка). – Режим доступу: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/Pokaz/pokaz_Suvuj_25.pdf.

Підвищення кваліфікації. Стажування

В науковій бібліотеці підвищення кваліфікації співробітників базується на поєднанні індивідуального та групового навчання.

Основними формами підвищення кваліфікації працівників стали семінари-практикуми, години обміну досвідом, професійні консультації, методичні години та ознайомлення з новими методичними матеріалами.

Кожна четверта п'ятниця місяця була присвячена методичній роботі. Працівники обговорювали результати своєї діяльності, обмінювалися напрацюваннями та отримували необхідні консультації. Протягом року також використовувалися короткі оперативні форми методичної роботи — методичні п'ятихвилинки.

Заняття з удосконалення фахового рівня працівників бібліотеки проводились відповідно до «Плану підвищення кваліфікації працівників бібліотеки на 2025 р.». Участь у заняттях брали всі співробітники, які були як слухачами, так і готували виступи на різні теми. Упродовж року для працівників бібліотеки було організовано та проведено науково-практичні семінари «Бібліотека нового покоління: перезавантаження» та «Українська книга: дослідження, вивчення,

збереження, оцифрування та представлення користувачеві: досвід роботи», круглий стіл «Електронні ресурси для науки і освіти у бібліотеці ТНПУ імені В. Гнатюка», тренінг «Подолання стресу та тривоги», а також майстер-клас «Розширюємо професійні горизонти».

16 липня 2025 р. бібліотекарі читального залу філологічної літератури та видань іноземними мовами взяли участь у вебінарі ДНТБ України «Хижацькі видання та недоброчесні публікаційні практики: як розпізнати й протидіяти?» та отримали сертифікати.

8 жовтня фахівці наукової бібліотеки взяли онлайн участь у науково-методичному семінарі «Методичні засади і практичні елементи в опрацюванні та представленні історико-культурних пам'яток», організованому Львівським зональним методичним об'єднанням бібліотек ЗВО III–IV рівнів акредитації. Під час семінару було розглянуто актуальні питання, зокрема методику роботи з історичними джерелами, особливості атрибуції та оцінювання рукописних пам'яток, а також методичні засади представлення рідкісних фондів університетських бібліотек.

9 жовтня директор наукової бібліотеки взяла участь в онлайн-вебінарі «Ресурси Oxford University Press для України – можливості від EIFL» та отримала сертифікат. Під час заходу було представлено 14 електронних ресурсів Oxford University Press, зокрема Oxford Medicine Online, Oxford Research Encyclopedias, Oxford Scholarship Online та Oxford Clinical Psychology Online. Участь у вебінарі надала актуальну інформацію щодо використання цих ресурсів для підтримки освітньої та наукової діяльності. Захід організовано ДНТБ України та ДНУ «Книжкова палата України імені Івана Федорова» за підтримки МОН України.

10 грудня 2025 року директор та заступник директора наукової бібліотеки взяли участь у вебінарі ДНТБ України «Постійні ідентифікатори: навігація в глобальному науковому просторі» та отримали сертифікати. Захід був присвячений ознайомленню науковців, бібліотекарів, адміністраторів репозитаріїв та редакторів наукових видань із системою постійних ідентифікаторів у екосистемі відкритої науки, зокрема ORCID, ROR та DOI, а також їхнім використанням для публікації, цитування та пошуку наукових результатів у цифровому просторі.

Популяризація університетської освіти та науки, профорієнтаційні та просвітницькі проєкти

Працівники бібліотеки постійно висвітлюють і популяризують діяльність НБ через власний сайт, у соцмережах, здійснюють культурно-просвітницьку роботу засобами сучасних інформаційних технологій.

Просвітницькі заходи

У звітному році було проведено 4 огляди літератури, 10 віртуальних виставок-оглядів, 21 культурно-просвітницький захід; організовано 84 виставок, де експонувалося 1690 документ. У просвітницьких заходах взяло участь 842 особи.

Незмінними для популяризації університетської освіти та науки є книжкові виставки.

Тематика виставок, їх послідовність і добір літератури визначаються навчальними програмами, знаменними календарними датами тощо.

Цикл виставок «*Корифеї рідного слова*» та «*Визначні письменники світу*»:

«Відчути на дотик епоху» : до 65-річчя від дня народження Юрія Андруховича :

бібліографічний огляд літератури / підгот М. В. Редька. – Тернопіль, 2025. – 18 дж. – Режим доступу: <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/5069-yurii-andruxovych>

29.01 Не згуби мрійливості чистої душі» – до 95-річчя від д/н В. Нестайка, українського письменника-прозаїка, класика сучасної української дитячої літератури.

5.03 «І мертвим, і живим, і ненародженим...» – до 211-річниці. від д/н Т. Шевченка українського поета, прозаїка, мислителя, живописця, гравера, етнографа, громадського діяча.

18.03 «Вічний промінь спогадів» – до 130-річчя від д/н М. Рильського, українського поета-академіка, перекладача, публіциста, мовознавця, літературознавця.

23.04 «Доля і слово М. Зерова» – до 135-річчя від д/н українського поета, літературознавця, перекладача, літературного критика.

Виставки циклу **«Історія, традиції і звичаї українського народу»:**

28.01 «Крути і сучасність» – до Дня пам'яті героїв Крут.

20.02 «Воїни світла, добра та життя – нове покоління нескорених» (про тих, що захищають нашу Україну).

17.05 «У веселковій гамі кольорів» – до Дня вишиванки.

29.09 «Де козак там і слава» – до Дня козацтва і свята Покрови.

13.10 «Українська повстанська армія – це феномен у світовій історії».

21.11 «Пам'ятаємо завжди, не повторимо ніколи» – до Дня пам'яті жертв Голодоморів.

Виставки, присвячені **визначним діячам історії, науки та культури:**

31.01 «Життя в ім'я науки та України» – до 180-річчя від д/н І. Пулюя, українського фізика, винахідника, публіциста, перекладача, нашого земляка.

2.04 «Подвижник незалежності України» – до 325-річчя від часу обрання гетьманом Пилипа Орлика.

9.09 «Видатний лінгвіст О. Потебня» – до 190-річчя від д/н видатного українського мовознавця, філософа, фольклориста, етнографа, літературознавця, педагога.

2.12 «Її квіти ніколи не в'януть» – до 125-річчя від д/н К. Білокур, української художниці жанру наївного мистецтва, майстрині народного декоративного живопису.

18.12 «Славний гетьман України» – до 430-річчя від д/н Б. Хмельницького, гетьмана України, державного та політичного діяча

Тематичні виставки **різної тематики:**

19.02 «Мова – це талісман людини і нації» – до Міжнародного дня рідної мови.

18.03 «Барви і тони поетичного слова» – до Всесвітнього дня поезії

17.04 «Чистий світ – це щасливий світ» – до Дня довкілля

21.05 «До рідного слова торкаюсь душею» – до Дня слов'янської писемності і культури

23.09 «Туризм і наше рідне Тернопілля» – до Всесвітнього дня туризму

23.10 «Мова – то серце народу: гине мова – гине народ» Іван Огієнко – до Дня української писемності та мови

Постійно діючі виставки:

- «На здобуття наукового ступеня».
- «Студенту-практиканту».
- «Сторінками нових книг».
- «Перлини нашої бібліотеки».

Також упродовж 2025 року в читальних залах наукової бібліотеки було організовано тематичні та інформаційні книжкові виставки з метою підтримки освітнього процесу та демонстрації ресурсного забезпечення під час акредитації освітніх програм. Виставки охоплювали видання за різними спеціальностями, зокрема: «Музичне мистецтво», «Математика», «Фізика», «Комп'ютерні технології», «Науки про Землю», «Психологія», «Образотворче мистецтво», «Інформатика», «Українська мова і література», «Англійська мова і література», «Німецька мова і література» та інші.

Продовжено проєкт **«Життєвий шлях на освітянській ниві»** – для ювілярів ТНПУ ім. В. Гнатюка. Працівники читальних залів разом з відділом інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення готують вітальні листівки, презентації, відеоролики, інформаційні списки літератури тощо. У 2025 році підготовлено персональні виставки: **Сивий М. Я.** – 75 р. від д/н доктора географічних наук, професора кафедри географії та методики її навчання, академіка Національної академії наук вищої освіти України по відділенню наук про Землю (12.02); **Барна Л. С.** – 65 р. від д/н доцентки кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін (24.02); **Шевчик Л. О.** – 65 р. від д/н кандидатки біологічних наук, доцентки кафедри

ботаніки та зоології (12.05); **Григорук А. А.** – 70 р. від д/н кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедри філософії та суспільних наук (31.07); **Боднар О. С.** – 70 р. від д/н докторки педагогічних наук, професорки кафедри педагогіки та менеджменту освіти (26.08); **Калаур С. М.** – 55 р. від д/н докторки педагогічних наук, професорки кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності, керівницю центру післядипломної освіти (25.09); **Гуменюк Г. Б.** – 50 р. від д/н кандидатки біологічних наук, доцентки кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін (15.10); **Радчук Г. К.** – 65 р. від д/н докторки психологічних наук, професорки, завідувачки кафедри психології розвитку та консультування (21.10); **Кондрацька Л. А.** – 70 р. від д/н докторки педагогічних наук, професорки кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва (20.11); **Столяр О. Б.** – 70 р. від д/н докторки біологічних наук, професорки кафедри хімії та методики її навчання (4.12).

Упродовж 2025 року було підготовлено і представлено на сайті та YouTube каналі 6 презентацій:

18.03 – **«Мудрість дарована багатством душі»** – відео присвячене відомій письменниці, поетесі-шістдесятниці, класикині української літератури Ліні Костенко з нагоди 95-річчя від дня її народження <https://youtu.be/tjzQ5HvebIo>

14.03 – **«День вишиванки 2025»** – представлено три вірші про вишиванку авторів Н. Красоткіної та Т. Строкач. Декламували працівники бібліотеки <https://youtu.be/cHjDuhUF6RA>

18.07 – **«Лауреати літературної премії імені Василя Мисика»** (до 30-річчя з часу заснування) – подано коротку інформацію про відзначених авторів і значення премії для українського літературного процесу <https://youtu.be/PP4e6BlX6bc>

22.08 – **«День Незалежності України 2025»** – у відео декламується вірш-казка про Незалежність України <https://youtu.be/ZmwPANP4DuQ>

29.10 – **«День української писемності та мови»** <https://youtu.be/iy1-D7bxQoA>

05.11 – Презентація книги військового та поета Володимира Пюрка **«Поезія для душі»** – https://youtu.be/r_L0ehGo494

Соціокультурні заходи

13 лютого в науковій бібліотеці відбулась дискусійно-творча імпреза **«Книгодрукування та книгодарування як вид волонтерства»**, приурочена до Всесвітнього дня дарування книг. Організаторами заходу виступили фахівці наукової бібліотеки спільно з командою освітнього волонтерського проєкту «Патріотичні й небайдужі» за сприяння Надії Сеньовської — доцентки кафедри педагогіки та менеджменту освіти ТНПУ ім. В. Гнатюка, та Тетяни Скуратко — доцентки кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання. Учасники обговорили роль книгодарування як форми волонтерської діяльності та значення друкованої книги в сучасному освітньому просторі. У межах заходу було представлено книжкові виставки **«Сучасні автори, яких варто прочитати»** і **«Серцю властиво писати»**, на яких експонувалися видання, подаровані бібліотеці (200 дж.) <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5052-knyhodrukuvannia-ta-knyhodaruvannia-ia-k-vyd-volonterstva-do-vsesvitnoho-dnia-daruvannia-knyh2025>

20 лютого в читальному залі суспільних наук відбувся майстер-клас **«Ангели пам'яті»** організований ГО **«Патріотичні й небайдужі»**. У заході взяли участь студенти факультету філології і журналістики ТНПУ імені В. Гнатюка та учні приватного закладу загальної середньої освіти «Тернопільський ліцей «Школа майбутнього». Під час зустрічі відбулася розмова, присвячена Героям Небесної Сотні, яка завершилася майстер-класом із виготовлення паперових

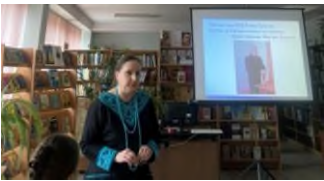
ангелів. Працівники бібліотеки підготували тематичну виставку матеріалів про події на Майдані та Героїв Небесної Сотні.
<https://www.facebook.com/tetana.skuratko/posts/pfbid0u1anqKomfaH85U9tACcoTqeZWA6RVW7PtN8ThdaV9XwK1ZYLWP276JYicvsbKjBDI>

4 березня у читальному залі наукової бібліотеки відбулася презентація книг молодої дослідниці та журналістки, студентки КНУ ім. Т. Шевченка Тетяни Олійник — **«Формула української перемоги»** та **«Ним усі захоплювалися: спогади зв'язкових УПА про Романа Шухевича»**. Авторка розповіла про історію створення видань та особливості дослідження матеріалів. У заході взяли участь студенти факультету іноземних мов, викладачі та працівники бібліотеки, які підготували тематичну книжкову виставку, присвячену життю та діяльності Романа Шухевича. Присутні мали можливість придбати книги з автографом автора
<https://www.facebook.com/photo?fbid=1044848861007729&set=pcb.1044849851007630>

6 березня 2025 року в ТНПУ ім. В. Гнатюка відбулася міжнародна наукова конференція **«Куди тече українська річка: творчий універсум У. Самчука»**, яку традиційно організувала і провела кафедра української та зарубіжної літератур і методик їх навчання. У її роботі взяли участь науковці з Тернополя, Києва, Львова, Бердянська, Ізмаїла, Запоріжжя, Кривого Рогу, Рівного, Кременця а інших міст, а також співорганізатори з Варшави та Люблина. Фахівці бібліотеки долучились до конференції представивши розгорнуту виставку **«Улас Самчук у полікультурному просторі»** (29 дж.)
<https://www.facebook.com/photo?fbid=1088846763275060&set=pcb.1088847489941654>

12 березня 2025 р. в залі філологічної літератури і видань іноземними мовами проходило засідання Філологічної комісії Тернопільського обласного осередку Наукового товариства імені Шевченка. Учасниками зустрічі були науковці, викладачі, здобувачі вищої освіти факультету філології і журналістики. Працівники читального залу підготували та експонували книжкову виставку праць науковців ТНПУ імені В. Гнатюка: Романа Гром'яка, Дмитра Бучка, Марії Крупи, а також літературу, присвячену 211-й річниці від дня народження Т. Г. Шевченка <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5070-ntsh>

13 березня в бібліотеці відбулася літературна імпреза **«Неначе ляля в льолі білій...»** (українці у вишиванці – від Шевченка до немовляти) за участю студентів факультету філології і журналістики. Працівники наукової бібліотеки підготували та представили тематичну книжкову виставку, присвячену творчості Т. Г. Шевченка <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5074-shev4enko-t-g>

20 березня відбулися творчі читання **«На сторожі духу нації»**, присвячені 95-річчю від дня народження Ліни Костенко. У заході взяли участь студенти факультету філології і журналістики та працівники бібліотеки. Модераторами були кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тетяна Скуратко та кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки та менеджменту освіти Надія Сеньовська, які представили світлини та цікаві факти з життя поетеси. Студенти декламували поезію, а працівники читального залу підготували презентацію **«Мудрість, дарована багатством душі»** та книжкову виставку, присвячену творчості Ліни

1 квітня студенти історичного факультету під керівництвом доцентки кафедри філософії та суспільних наук Наталії Морської реалізували проєкт «**Діалоги Сократа**». У межах заходу студенти творчо інсценізували спадок Сократа у формі бесід з іншими філософами того часу, що дозволило глибше розкрити філософію та концепцію самопізнання. Працівники читального залу забезпечили учасників необхідною літературою та допоміжними матеріалами, сприяючи успішній реалізації проєкту.

19 травня у читальному залі філологічної літератури і видань іноземними мовами відбулася зустріч-презентація «**Слово за словом: розмова про переклад і натхнення**» з перекладачкою Анастасією Дзьобою. У заході взяли участь студенти 3 курсу факультету іноземних мов та викладачі кафедри теорії і практики перекладу, які мали можливість поставити гості запитання та ознайомитися з «закуліссям» перекладацької діяльності <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5103-slovo-za-slovom-20-05-2025>

4 вересня у читальному залі суспільної літератури відбулось вступне заняття в рамках курсу «Етнографія та історія повсякдення: педагогічні студії для майбутнього вчителя» і «Вступ до спеціальності», яке організували викладачі кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства кандидат історичних наук, доцент Л. В. Костюк та доктор педагогічних наук, професор Н. В. Ігнатенко. Працівники читального залу підготували розгорнуту книжкову виставку під назвою: «**Україна: етнокультурна мозаїка**» <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5135-ukraina-etnokulturna-mozaika>

14 жовтня у читальному залі суспільної літератури наукової бібліотеки спільно з історичним факультетом відбулася година пам'яті «**Українська Повстанська Армія – феномен у світовій історії**» за участю студентів 1 курсу факультету фізичного виховання. Заступник директора бібліотеки Н. Я. Нагачевська представила книжкову виставку «**УПА – армія нескорених**», на якій експонувалася література з історії УПА, спогади учасників та багатотомний літопис армії. Доктор історичних наук Володимир Старка провів лекцію про історію УПА, її героїчну боротьбу за незалежність України та значення армії для українського народу. Після лекції був продемонстрований фільм «**Феномен УПА**». **Реальна історія з Акімом Галімовим** <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5154-upa-2025>

20 жовтня у читальному залі філологічної літератури відбувся майстер-клас для учнів 11 класу ТНВК «Школа-лицей № 6 ім. Н. Яремчука» на тему «**Відкриваємо світ усного перекладу**». Заняття провели магістранти освітньої програми «Англійсько-український переклад» під керівництвом заступника декана з навчальної роботи, кандидатки філологічних наук, доцентки Тетяни Цепенюк. Під час заходу учасники ознайомилися з технікою послідовного та синхронного перекладу, а також практичними аспектами роботи перекладача. Працівники читального залу представили літературу з перекладу та іноземні довідкові видання, доступні в бібліотеці, для додаткового

опрацювання матеріалу <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5163-majster-klas-shkola-6>

22 жовтня в читальному залі бібліотеки відбулася пізнавальна лекція з нумізматики для студентів історичного факультету. Захід провів студент 4 курсу Роман Малишевський під науковим керівництвом доктора історичних наук, професорки Лесі Алексієвець. Під час лекції було висвітлено історію виникнення перших монет, представлено відомості про найцінніші монети України та світу, розглянуто питання фальшування грошових знаків, а також основи колекціонування, оцінювання й збереження монет. Працівники читального залу підготували та презентували книжкову виставку, на якій були представлені видання з нумізматики з фондів бібліотеки. Захід відбувся у форматі активного діалогу й викликав значний інтерес у слухачів

<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5165-numizmatyka-22102025>

28 жовтня в читальному залі суспільних наук було проведено засідання однієї з секцій обласної учнівської науково-практичної конференції **«Локальна історія Тернопілля. Відбиток часу через призму подій і людей»**, організованої для слухачів Тернопільського обласного комунального відділення МАН України. Темою засідання стала **«Персоналізація історії рідного краю»**, модератором виступив кандидат історичних наук, доцент Ярослав Секо. Юні дослідники представили змістовні наукові розвідки, присвячені історії Тернопілля та його видатним постатям, активно обмінювалися думками, брали участь у жвавій дискусії. Після завершення секційної роботи учасники ознайомилися з новими надходженнями до фонду бібліотеки та літературою з історії Тернопільщини, представленими на тематичній книжковій виставці

<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5171-konferencija-28-10-2025>

29 жовтня 2025 року в читальному залі філологічної літератури та видань іноземними мовами в межах соціокультурної діяльності Наукової бібліотеки було організовано презентацію поетичної збірки військовослужбовця та поета **Володимира Пюрка «Вірші для душі»**. Захід проведено за ініціатики кандидатки філологічних наук, доцентки кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх викладання Тетяни Скуратко у співпраці з фахівцями бібліотеки. Працівники бібліотеки підготували та представили розгорнуту тематичну книжкову виставку воєнної тематики, яка органічно доповнила зміст заходу та сприяла глибшому осмисленню творчого доробку автора. У вступних виступах було акцентовано на значущості появи нової поетичної збірки, у якій поезія постає як форма особистісного осмислення війни, шлях внутрішніх випробувань і джерело надії. Активну участь у заході взяли студенти факультету філології і журналістики, які декламували поезії автора. Творчість Володимира Пюрка, заснована на фронтовому досвіді, вирізняється емоційною насиченістю, щирістю та вірою в Перемогу, що підкреслило соціальну й культурну вагомість проведеного заходу

<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5172-poeziia-narodzhen-na-fronti-29102025>

4 листопада працівники бібліотеки долучилися до творчої зустрічі з відомим українським письменником, сценаристом, журналістом і військовослужбовцем, уродженцем Тернопільщини **Сергієм Ухачевським**, організованої фахівцями кафедри української мови та славістики факультету філології та журналістики. Захід відбувся в атмосфері відкритого, змістовного та доброзичливого спілкування. У ході зустрічі автор поділився власним творчим досвідом, розповів про особливості художнього осмислення воєнних подій, а також висловив міркування щодо ролі сучасної української літератури в умовах суспільних трансформацій. Сергій Ухачевський передав бібліотеці свої книги з дарчими підписами

<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5176-zustrich-z-pysmennykom-ukhachevskym-s-4112025>

6 листопада в читальному залі філологічної літератури та видань іноземними мовами відбулося національно-патріотичне заняття для студентів філологічного факультету на тему **«Мистецтво війни і перспективи його викладання»**. У своїй презентації доцентка кафедри педагогіки та менеджменту освіти Надія Сеньовська розкрила відображення теми війни в різних видах мистецтва — літературі, живописі, музиці та кінематографі. Вона підкреслила, що мистецтво є важливим засобом виховання громадянської свідомості, формування відповідальності за долю держави, збереження національної пам'яті та гідності. Працівники

наукової бібліотеки підготували тематичну книжкову виставку **«Героям слава!»**, яка змістовно доповнила заняття та продемонструвала приклади сучасної патріотичної літератури

<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5178-mystectvo-vijny>

6 листопада у читальному залі суспільної літератури наукової бібліотеки відбулося засідання круглого столу з нагоди 160-річчя від дня народження митрополита Андрея Шептицького **«Митрополит Галицький Андрей Шептицький: духовна місія і суспільна відповідальність»**. Захід організовано кафедрою всесвітньої історії та релігієзнавства, Центром дослідження духовної культури ТНПУ ім. В. Гнатюка спільно з науковою бібліотекою. Зі вступним словом виступила доктор історичних наук, професор

Елла Бистрицька. Капелан університету отець Богдан Мельничин привітав учасників, наголосив на важливості допомоги ближнім за прикладом митрополита. У заході брали участь викладачі та студенти історичного факультету, активно обговорювали доповіді та дискутували про духовну спадщину митрополита, його діяльність у періоди світових воєн, ініціативи у сфері економіки та міжконфесійний діалог. На завершення заступник директора бібліотеки Наталя Нагачевська подякувала організаторам та учасникам за плідну співпрацю, ознайомила присутніх із книжковою виставкою **«Багатостраждальний пастир і його хресна дорога»**, присвяченою життю та діяльності митрополита, та закликала молодь продовжувати його справу, зберігати національну культуру й працювати задля розвитку України. Усі учасники та організатори отримали сертифікати за активну участь у заході

<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5179-sheptuckuj-kruhluj-stil>

12 листопада у читальній залі наукової бібліотеки відбулося практичне заняття-тренінг для студентів історичного факультету **«Робота з науковими джерелами: пошук, відбір, аналіз**

та оформлення літератури». Заняття провели доктор педагогічних наук, професор кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства Наталія Ігнатенко спільно із заступником директора бібліотеки Наталією Нагачевською. Метою тренінгу було ознайомлення студентів з інформаційними ресурсами бібліотеки, формування навичок пошуку, відбору, аналізу та правильного оформлення наукових джерел, а також усвідомлення значення дослідницької діяльності для професійної підготовки майбутніх учителів історії. У ході заняття студенти опановували роботу з бібліотечними каталогами, періодичними виданнями, науковими публікаціями, а також знайомилися з фондом рідкісної та цінної літератури й історичними джерелами

<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5184-praktychne-zaniattia-treninh-dlia-studentiv-istorychnoho-fakultetu>

12 листопада 2025 року відбулася зустріч зі студентами факультету історії, політології і міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Візит відбувся в межах програми академічної мобільності та обміну досвідом між студентами закладів вищої освіти. Під час заходу гості ознайомилися з історією бібліотеки, її структурою, з сайтом та пошуковою системою, з новими надходженнями, а також книжковими виставками присвяченими 160-річчю від дня народження Андрея Шептицького та краєзнавчій тематиці – «Про Тернопіль і Тернопільщину». Завідувачка сектору бібліотеки Ганна Яржемська представила студентам фонд рідкісних і цінних видань, провела огляд стародруків надрукованих кириличним, латинським і гражданським шрифтом, розповіла про періодичні видання XVIII–XIX ст. та унікальні книги цього періоду. Ознайомила з виданнями Почаївської лаври та літературою, яка присвячена Кременецькому ліцею – навчальному закладу, з якого бере початок історія Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка та його бібліотеки

<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5182-chernivci-studentu>

21 листопада у науковій бібліотеці відбувся інтерактивний захід «**Вільні творити**

майбутнє» з нагоди Дня Гідності та Свободи для учнів 8-го класу Тернопільського економічного ліцею № 9. Учасники вшанували патріотизм і мужність українців під час Помаранчевої революції та Революції Гідності, переглянули тематичний фільм і поділилися власними роздумами про цінність свободи. Зі

змістовними виступами перед школярами виступили вчитель історії Світлана Папроцька та заступник директора бібліотеки Наталя Нагачевська. Працівники бібліотеки підготували тематичну книжкову виставку, яка сприяла глибшому усвідомленню подій, що формують національну пам'ять і сучасну історію України. Захід сприяв вихованню свідомого покоління, яке усвідомлює ціну свободи та значення гідності для державності

<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5189-21-lystopada-den-hidnosti-i-svobody21112025>

25 листопада у читальному залі суспільної літератури відбулася лекція з історичної географії «**Робота з картами обер-лейтенанта Фрідріха фон Міга»**

для студентів 2 курсу історичного факультету. Лекцію провів кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства Ярослав Секо. Метою заняття було ознайомлення студентів із військовими топографічними картами

Галичини кінця XVIII ст. (1779–1783) зі збірки Йосифінського картографування та формування навичок їх аналізу. Студенти визначали маршрути між Збаражем і Тереховою, відтворювали історичні пам'ятки XVIII століття та практично застосовували отримані знання. Завідувачка сектору бібліотеки Галина Яржемська ознайомила студентів із виданнями фонду рідкісної та цінної літератури <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/5192-robota-z-kartamy-fridrikha-fon-miha-25112025>

Міжнародна співпраця

У 2022 р. організовано безкоштовний тестовий доступ до однієї з найбільших у світі колекцій наукової та технічної літератури Research4Life. В листопаді 2023 року бібліотека підписала ліцензійний договір щодо використання ресурсу до 31 грудня 2030 року.

Матеріали Research4Life згруповані у колекції:

Hinari одна з найбільших у світі колекцій літератури з біомедицини та охорони здоров'я.

AGORA унікальна цифрова колекція матеріалів у галузі продовольства та сільського господарства.

Портал *ARDI* пропонує доступ до науково-технічної інформації.

GOALI спеціалізована бібліотека у сфері права та суспільних наук, включаючи політичні науки, економіку, філософію, історію та багато іншого.

На порталі *OARE* представлені інформаційні ресурси з навколишнього середовища, включаючи екологію, географію, енергетику та багато іншого.

Також у 2025 р. було продовжено тестовий доступ до бази Bentham Science – науково-технічне та медичне видавництво, яке видає понад 130 рецензованих журналів як в електронному, так і в друкованому форматах.

Матеріально-технічна база бібліотеки

Матеріально-технічна база бібліотеки є ключовим елементом комфортного середовища, що забезпечує користувачам ефективний доступ до необхідної інформації. Матеріально-технічна база бібліотеки – приміщення, меблі, засоби зв'язку (телекомунікації), відеотехніка, копіювально-розмножувальна і комп'ютерна техніка, видаткові матеріали тощо.

Для читачів працюють читальні зали: загальний зал, зал суспільної літератури, зал філологічної літератури і видань іноземними мовами, дисертаційний читальний зал, зал рідкісних і цінних видань. Організація бібліотечного простору читальних залів забезпечує можливість контролю за розміщеними в них фондами і спостереження за користувачами з робочого місця бібліотекаря.

Територія читальних залів часто використовується для організації культурно-дозвіллевих заходів та акцій.

У читальному залі філологічної літератури і видань іноземними мовами є куточок релаксації з комфортною зоною відпочинку.

Кількість комп'ютерів	37
у т.ч. к-ть серверів	2
Кількість автоматизованих робочих місць (АРМ)	35
у т.ч. АРМ для співробітників	28
АРМ для користувачів	7
К-сть комп'ютерів з доступом до Інтернету	35

у т.ч. для користувачів	7
К-сть копіювально-розмножувальної техніки (КРТ), всього	3
у т.ч. сканерів	1
у т.ч. принтерів	2
Проектор	1
Телевізор	1

Інновації у діяльності бібліотеки

У звітному році бібліотека університету послідовно впроваджувала сучасні інформаційно-комунікаційні технології та інноваційні підходи до організації бібліотечно-інформаційної діяльності. Основні зусилля були спрямовані на розвиток електронних ресурсів, розширення спектра бібліотечно-інформаційних послуг і вдосконалення форм та методів обслуговування користувачів. У межах реалізації концепції відкритого доступу, бібліотека забезпечувала розвиток інституційного репозитарію та електронної бази корисних посилань на інформаційні інтернет-ресурси, сприяла індексуванню наукових публікацій університету в міжнародних реферативних базах даних і пошукових системах (Scopus, Google Scholar), а також актуалізувала веббіографію.

Інновації простежуються і в публікаційно-видавничій та е-архівній діяльності бібліотеки. Активно впроваджується мас-медійна концепція, зокрема шляхом системного наповнення відеоконтентом YouTube-каналу бібліотеки (<https://www.youtube.com/channel/UC9B6-aEs-KMldrr5rkve2KA>), що сприяє популяризації бібліотечних ресурсів і послуг, а також підвищує рівень інформаційної культури користувачів.

Працівники бібліотеки продовжують роботу над проектом «Гнатюкіана в цифровому просторі», беруть активну участь у проєкті УБА «Архівування документів про війну Росії проти України».

Інноваційний підхід реалізується і в роботі з унікальними архівними фондами. Упродовж року продовжено опрацювання архіву українського письменника, фольклориста та літературознавця Григорія Нудьги, переданого бібліотеці благодійним фондом «Фундація ім. Григорія Нудьги». За звітний рік опрацьовано 11 папок, 135 документів внесено до електронного каталогу.

Формування фонду електронних ресурсів, оснащення бібліотеки комп'ютерами й ноутбуками, забезпечення безкоштовного доступу до Інтернету, наявність програмного забезпечення для автоматизації бібліотечних процесів і ведення електронного каталогу сприяють наданню якісних інформаційних послуг в умовах воєнного стану та змішаної форми навчання.

Директор бібліотеки

Юлія КУНІЦЬКА